
Могућности примене Регулативе 347/2013 у Републици Србији

Биљана Тривић

Милица Бркић Вуковљак

Петар Максимовић

Аца Вучковић

Агенција за енергетику Републике Србије

33. саветовање *sigré* Србија – Златибор, 05-08.06.2017.

Регулатива 347/2013 у Европској Унији и Енергетској заједници

- Ова регулатива даје смернице за развој транс-европске енергетске инфраструктуре.
 - У државама чланицама Европске Уније ступила на снагу 17. априла 2013. године.
 - Након што је Регуллатива 347/2013 ступила на снагу у државама чланицама Европске Уније, Савет Министара Уговорних страна Енергетске Заједнице је 16. октобра 2015. године донео Консолидовану Регуллативу 347/2013 која је прилагођена специфичностима Енергетске Заједнице.
-

Области које обрађује Консолидована Регулатива

Исходовање дозвола за изградњу инвестиционих пројеката

- ⌘ Интегрисана шема – само једно тело одлучује о издавању дозвола док остали дају само своје мишљење;
 - ⌘ Координисана шема – више тела заједно одлучује о издавању дозвола, а једно тело координира свим осталим телима;
 - ⌘ Колаборативна шема – једно тело доноси одлуку која је заснована на свим заједничким мишљењима.
-

Области које обрађује Консолидована Регулатива

- **Третман инвестиционих пројеката**

- ⌘ ризици везани за техничке карактеристике тзв. специфични ризици и
- ⌘ ризици везани за институционалне карактеристике тзв. системски ризици.

СВСА критеријуми:

- ⌘ да су дугорочне користи од реализације пројекта веће од трошкова на регионалном нивоу;
 - ⌘ да нека друга (суседна) држава има већу корист од пројекта него држава у којој се реализује пројекат и која треба да финансира пројекат и
 - ⌘ да су трошкови већи од процењене користи коју пројекат доноси или су трошкови реализације пројекта већи од финансијских могућности државе.
-

Области које обрађује Консолидована Регулатива

- **Финансирање инвестиционих пројеката**

- ↳ **СВА методологија- ENTSO-E**

- ↳ Уколико се покаже да постоји финансијска разлика, ризик да трошкови реализације пројекта не могу бити повраћени кроз тарифе промотери пројекта могу да поднесу захтев

- ↳ **фондови Европске Уније**

- ↳ Neighbourhood Investment Facility (NIF) за источне европске земље и

- ↳ Western Balkans Investment Framework (WBIF) за земље Западног Балкана.

Значајни инфраструктурни пројекти

Консолидована Регулатива дефинише критеријуме за идентификовање инфраструктурних пројекта који су од значаја за Енергетску Заједницу тзв. *PECI* пројекти (Projects of Energy Community Interest).

Поред *PECI* пројекта, дефинишу се и *PMI* пројекти (Projects of Mutual Interests), а то су они пројекти који поред значаја за Уговорне Стране Енергетске Заједнице имају значај и за државе чланице Европске Уније.

У 2016. години направљена је прелиминарна листа *PECI* и *PMI* пројекта:

1. (EI_1) 400 kV ДВ Панчево (Србија) – Решица (Румунија)
 2. (EI_1) 400 kV ДВ Крагујевац (Србија) – Краљево (Србија)
 3. (EI_1) 400 kV ДВ Обреновац (Србија) – Бајина Башта (Србија)
 4. (EI_1) 400 kV ДВ Бајина Башта (Србија) – Вишеград (Босна и Херцеговина) – Пљевља (Црна Гора)
 5. (EI_3) део мреже у Црној Гори
 6. (EI_13) 400 kV ДВ Битола (Македонија) – Елбасан (Албанија)
-

Могућности примене Консолидоване Регулативе у Републици Србији

Тренутни Закон о планирању и изградњи не препознаје

- приоритетне пројекте које су од стратешког националног значаја. Постоји обједињена процедура која се односи искључиво на Закон о планирању и изградњи и која поред добрих страна, првенствено убрзаног процеса и смањене администрације, има и недостатака тако да постоји простор за њено унапређење;
 - обједињеном процедуром није предвиђено да се приликом подношења захтева за изградњу пројекта подноси и Студија о утицају пројекта на животну средину што представља недостатак јер је за енергетске пројекте утицај на животну средину од великог значаја;
 - од три понуђене шеме за формирање Надлежног тела у Републици Србији се може применити само трећа шема јер претходне две шеме нису у складу са правним системом Републике Србије;
 - локацијски услови тј. јавна исправа која садржи податке о могућностима и ограничењу градње на катастарској парцели која испуњава услове за грађевинску парцелу, а садржи све услове за израду техничке документације се издају на период од годину дана који је често недовољан;
 - локална самоуправа треба да доноси за своју територијалну јединицу просторни план који одређује смернице за развој и намену површина. Често се јавља проблем јер локална самоуправа нема израђену планску документацију, што отежава и успорава процес исходавања дозвола за изградњу.
-

Питања за дискусију и одговори

1. Који су у пракси позитивни ефекти од дефинисања одређених пројеката у Србији као пројеката од значаја за Енергетску заједницу?

Захваљујући између осталог и, томе да су све четири секције Трансбалканског коридора прогледне за пројекте од значаја за Енергетску заједницу прва секција овог коридора (400 kV ДВ Панчево (Србија) – Решица (Румунија)) је као помоћ за финансирање добила кредит од немачке банке KfW.

2. Да ли је вршена анализа који све законски и подзаконски акти треба да се измене и допуне да би се превазишли проблеми са којима се сусрећу потенцијални инвеститори у Србији у свим фазама планирања и изградње пројекта?

Потребно је да се измени и допуни Закон о планирању и изградњи, Закон о енергетици, Закон о управном поступку, Закон о процени утицаја на животну средину, Закон о заштити од буке у животној средини, Закон о заштити од нејонизујућег зрачења, Закон о експропријацији, Закон о шумама, Закон о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и прибављања документације ради реализације изградње система за пренос електричне енергије 400 kV напонског нивоа „Трансбалкански коридор- прва фаза“ (тзв. Закон о Трансбалканском коридору), Обједињена процедура, Правилник о садржини, начину и поступку израде просторних планских докумената...

3. У којој мери је консолидована уредба примењена у земљама Енергетске заједнице и какво је стање у Србији у поређењу са осталим земљама?

На недавно завршеном Атинском форуму (одржаном 31-01. јуна 2017.) било је говора и о примени Консолидоване Регулative у Уговорним странама Енергетске заједнице. Закључено је да се Консолидована Регулative још увек недовољно примењује у свим Уговорним странама и тражено је да све Уговорне стране убрзају процес примене Консолидоване Регулative.
